

Sygn. akt IV U 1040/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Beata Łożyńska - Motyka
Protokolant:	st. sekr. sądowy Bożena Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2017 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy M. J.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o prawo do wypłaty wyrównania części uzupełniającej emerytury rolniczej za okres od 01.01.1992 r. do 30.04.2017 r.

na skutek odwołania M. J.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 14 czerwca 2017 r. nr (...)

o d d a l a o d w o ł a n i e

/-/ SSO B. Łożyńska-Motyka

Sygn. akt IV U 1040/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 czerwca 2017 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, na podstawie przepisu art. 52 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2016 r., poz. 277 ze zm.) w zw. z art. 129 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 887 ze zm.), odmówił M. J. prawa do wypłaty 100 % części uzupełniającej emerytury rolniczej.

Od powyższej decyzji M. J. wniosła odwołanie, domagając się jej zmiany i wypłaty wyrównania części uzupełniającej emerytury rolniczej za okres od stycznia 1992 r. wraz z odsetkami, jak też wypłaty dodatku pielęgnacyjnego od 2007 r. wraz z odsetkami.

W uzasadnieniu swego stanowiska skarżąca wskazała, że organ rentowy bezzasadnie zawiesił jej część uzupełniającą świadczenia emerytalnego, a następnie nie wypłacał dodatku pielęgnacyjnego, podczas gdy nie była ona ani właścicielem, ani współwłaścicielem gospodarstwa rolnego.

W odpowiedzi na odwołanie Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w O. wniosła o jego oddalenie.

Organ rentowy podniósł, że przez szereg lat, ani odwołująca się, ani jej zmarły małżonek nie kwestionowali faktu zawieszenia części uzupełniającej wypłacanych świadczeń rentowo-emerytalnych. Z dokumentów dostarczonych do KRUS wynikało, że małżonek wnioskodawczyni po przyznaniu jej renty rolniczej, w dalszym ciągu posiadał gospodarstwo rolne. Dopiero w maju 2017 r. wnioskodawczyni dostarczyła do KRUS zaświadczenie Prezydenta O. stwierdzające, że nie figuruje w rejestrach ewidencji gruntów i budynków. Na tej podstawie decyzją z 13 czerwca 2017 r. organ rentowy podjął wypłatę 100% części uzupełniającej emerytury rolniczej oraz dodatku pielęgnacyjnego.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. J. prowadziła gospodarstwo rolne o powierzchni 7,18 ha razem z mężem P. J. i z tego tytułu podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników. Właścicielem tego gospodarstwa rolnego był mąż wnioskodawczyni. Decyzjami z 24 lutego 1992 r. organ rentowy przyznał P. J. i M. J. rentę inwalidzką rolniczą. W obu przypadkach część uzupełniająca świadczenia została zawieszona z powodu niezaprzeszczenia działalności rolniczej. Obie decyzje zawierały pouczenie o zasadach zawieszania świadczeń emerytalno-rentowych. P. J. zmarł 30 września 1999 r. Wnioskodawczyni po śmierci męża nie zawiadamała Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o zaprzestaniu prowadzenia działalności rolniczej.

Decyzją z 18 listopada 2004 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przyznał M. J. z urzędu emeryturę rolniczą w wysokości dotychczas pobieranej renty inwalidzkiej. W lipcu 2005 r. ubezpieczona złożyła wniosek o przyznanie dodatku pieniężnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 maja 2005 r. o dodatku pieniężnym dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenie przedemerytalne albo zasiłek przedemerytalny (Dz.U. z 2005 r., Nr 102, poz. 852). Skarżąca dołączyła do wniosku załącznik zatytułowany „przychody i wydatki w gospodarstwie rolnym M. J.”, który obrazował osiągnięte dochody z gospodarstwa rolnego. Decyzją z 30 września 2005 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił odwołującej się prawa do dodatku pieniężnego, a wyrokiem z 12 grudnia 2005 r. Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, w sprawie o sygn. akt IV U 3339/05, oddalił odwołanie skarżącej wniesione od powyższej decyzji.

W maju 2017 r. odwołująca się złożyła wniosek o wypłatę części uzupełniającej świadczenia emerytalnego oraz wypłatę dodatku pielęgnacyjnego. Jednocześnie domagała się wyrównania renty, a następnie emerytury wraz z odsetkami, poczynając od 1992 r. Do wniosku dołączyła zaświadczenie Urzędu Miasta O., z którego wynika, że nie figuruje w rejestrach ewidencji gruntów i budynków O.. Na tej podstawie, decyzją z 13 czerwca 2017 r., Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przyznał ubezpieczonej od 1 maja 2017 r. prawo do wypłaty części uzupełniającej emerytury oraz dodatek pielęgnacyjny, a zaskarżoną decyzją z 14 czerwca 2017 r. organ rentowy odmówił wypłaty części uzupełniającej świadczenia za okres od stycznia 1992 r. W odwołaniu od tej decyzji skarżąca zawarła wniosek o wypłatę dodatku pielęgnacyjnego od 2007 r. wraz z ustawowymi odsetkami. Decyzją z 9 sierpnia 2017 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił wypłaty dodatku pielęgnacyjnego za okres wsteczny.

(dow: akta emerytalne)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Dokonując analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd uznał, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 28 ust. 3, 4 i 8 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2016 r., poz.277) wypłata części uzupełniającej emerytury lub renty rolniczej ulega zawieszeniu w całości, jeżeli emeryt lub rencista nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej. Uznaje się, że emeryt lub rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego.

Jeżeli wypłata ulega zawieszeniu w myśl art. 28 ust. 3, zawieszona jest w całości wypłata dodatku pielęgnacyjnego, przysługującego z tytułu ukończenia 75 lat.

Bezsporne jest, że wnioskodawczyni od roku 1992 pobierała rentę, a następnie emeryturę. Od tego samego roku świadczenie rentowe pobierał także jej mąż P. J., który był właścicielem gospodarstwa rolnego. Świadczenia rentowe wymienionych były zawieszane w części uzupełniającej, z powodu niezaprzestania prowadzenia działalności rolniczej. Podkreślenia wymaga, że ubezpieczona po śmierci męża w roku 1999, ani też w późniejszym okresie, nie występowała do organu rentowego z wnioskiem o wypłatę części uzupełniającej świadczenia, a następnie dodatku pielęgnacyjnego, z chwilą nabycia do niego prawa. Co więcej, w roku 2005 ubezpieczona występując o dodatek pieniężny wskazywała przychody i wydatki osiągane w posiadanym gospodarstwie rolnym. Wniosek o wypłatę części uzupełniającej świadczenia emerytalnego oraz dodatku pielęgnacyjnego został zgłoszony przez skarżącą dopiero w maju 2017 r. Z załączonego do wniosku zaświadczenia wynikało, że ubezpieczona nie figuruje w rejestrach ewidencji gruntów i budynków, co dało podstawę do wypłaty części uzupełniającej emerytury oraz dodatku pielęgnacyjnego.

Mając powyższe na uwadze, należy stwierdzić, że brak jest podstaw do wyrównania świadczenia zgodnie z żądaniem ubezpieczonej. Pomijając już kwestię tego, czy odwołująca była posiadaczem gospodarstwa rolnego i do kiedy prowadziła działalność rolniczą, (ewentualnie, czy było przeprowadzone postępowanie spadkowe po zmarłym P. J.), trzeba jeszcze raz podkreślić, że przed majem 2017 r., nie formułowała jakiegokolwiek wniosku o wypłatę świadczenia w pełnej wysokości, nie składała też w Kasie żadnych dokumentów, pozwalających organowi rentowemu na weryfikację stanowiska w sprawie zawieszenia części uzupełniającej, a w konsekwencji prawa do dodatku pielęgnacyjnego. Podnieść należy, że o ile organ rentowy przy zawieszaniu prawa do świadczeń ma obowiązek działania z urzędu, o tyle wznowienie wypłaty zawieszonych części świadczenia następuje na wniosek osoby zainteresowanej. Stosownie bowiem do treści art. 44 ust. 4 i 5 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników zawieszenie prawa do świadczeń oraz zawieszenie lub wstrzymanie ich wypłaty stosuje się z urzędu. Wznowienie zawieszonych lub wstrzymanej wypłaty świadczenia bądź jego części następuje na wniosek.

Skoro wnioskodawczyni nie składała wcześniej wniosku o wypłatę części uzupełniającej świadczenia, to organ rentowy nie miał podstaw do jego wypłaty przed majem 2017 r. Jak stanowi przepis art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, a ponadto do przyznawania świadczeń z ubezpieczenia i do ich wypłaty stosuje się odpowiednio przepisy regulujące przyznawanie i wypłatę odpowiednich świadczeń przysługujących pracownikom i członkom ich rodzin. I tak przepis art. 133 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017 r. poz.1383) stanowi, że w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż:

- 1) od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu, z zastrzeżeniem art. 107a ust. 3;
- 2) za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, o którym mowa w pkt 1, jeżeli odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego.

Z powyższego uregulowania jednoznacznie wynika, że organ rentowy byłby zobowiązany do wypłaty części uzupełniającej emerytury, a w konsekwencji dodatku pielęgnacyjnego za okres poprzedzający maj 2017 r., jedynie za okres 3 lat wstecz przed złożeniem wniosku i to tylko wówczas, gdyby wypłata zaniżonego świadczenia wynikała z błędu organu rentowego. Analiza zgromadzonych dowodów nie pozwala na przyjęcie, by organ rentowy dopuścił się błędu w przedmiotowej sprawie. Jak już bowiem wyżej wskazano, skarżąca nie składała przed majem 2017 r. jakiegokolwiek wniosku o wypłatę części uzupełniającej świadczenia, czy też dokumentu pozwalającego KRUS na wyjaśnienie kwestii posiadania i prowadzenia przez nią działalności rolniczej.

Należy przy tym wskazać, że dla oceny zasadności zgłoszonego roszczenia bez znaczenia pozostaje kwestia wieku skarżącej, jej choroby, niewiedzy czy też nieświadomości, co do obowiązujących przepisów. Przepisy prawa

ubezpieczeń społecznych to ścisła gałąź prawa, co oznacza, że prawo do danego świadczenia przysługuje wówczas, gdy są spełnione wszystkie warunki pozwalające na jego wypłatę. Nie mają w tym przypadku zastosowania zasady współzycia społecznego. Sąd nie może też w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych kierować się względami słuszności, a przyznanie świadczenia nie zależy od swobodnego uznania Sądu.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie, jako bezzasadne.

/-/ SSO B. Łożyńska-Motyka